

Məhşur qayayadırmanma mərkəzləri

Qayayadırmanma (ing. rock climbing) — idmanın və aktiv istirahətin növlərindən biri olub, təbii (qayalar) və süni (skalodrom) relyef boyu dırmanmanın həyata keçirilməsidir. İlk əvvəl alpinizmin bir növü kimi yaranmasına baxmayaraq, qayayadırmanma hal-hazırda müstəqil idman növü hesab olunur. Qayayadırmanmanı çox vaxt alpinizmin “kiçik qardaşı” adlandırırlar. Lakin buna baxmayaraq onlar arasında bir sıra oxşar və fərqli cəhətlər vardır. Qayayadırmanmanın alpinizmdən fərqi onun 4-5 km aşağıda reallaşmasıdır. Əksər hallarda qayayadırmanmanı alpinizm növü kimi götürürlər. Belə ki, alpinistlər ilk öncə dırmanma texnikası üzrə məşq edirlər. Qayayadırmanmanın gələcək inkişafında əsasən bir amil nəzərə alınır ki, bu da alpinizmin maraqlarına xidmət etməkdir. Belə ki, yüksək dağ zirvələrinə təhlükəsiz qalxmaq üçün ilk öncə qayayadırmanma üzrə məşq etmək lazımdır. İdmançılar, daha sonra isə həvəskarlar qayayadırmanma ilə məşğul olmaq üçün xüsusi qapalı məkanlara üz tutmağa başladılar.

Qayayadırmanma insanın qaya relyefini aşıb keçməsi üsulu kimi dağ rayonlarında həyata uyğunlaşma vasitəsi kimi qədim dövrlərdən yaranmışdır. Qayayadırmanma məişət məsələlərinin (ovçuluq, dağlarda qısa yolların axtarışı və s.) həlli yolu kimi deyil, özünü təsdiq və idman problemlərinin həlli vasitəsi, yəni aktiv idman və istirahətin bir növü kimi dağ rayonlarında ancaq XIX əsrdə yarandı.